

[Waldorff]

ter det som et personligt hverv – for sådan er det med private selskaber. Derfor, siger man videre, kan man heller ikke regne med, at man har den parlamentariske kontrol, for det er jo et personligt hverv, når man er udpeget til bestyrelsen. Umiddelbart bagefter siger man imidlertid – og det er man lige så vred over – at energiministeren hele tiden går og bestemmer, hvad man skal gøre i D.O.N.G. Man tager ligesom ikke rigtig højde for, at så bortfalder det første argument.

Jeg mener selvfølgelig, det forholder sig ligesom i private selskaber. Jeg ved ikke, om jeg må finde en passende parallel til Gerhard Jensens afgang fra D.O.N.G. i sin tid. Det sker faktisk, at bestyrelsesmedlemmer optræder som talerør for selskabet og mindre for aktionærerne. Det var det, vi så – og det er her, den passende parallel er – at Jørgen Pedersen som bestyrelsesformand for Gredana gjorde. Men han gjorde det kun et kort øjeblik, så blev han nemlig fyret, og så havde aktionærerne selvfølgelig genoprettet kontrollen. Det er selvfølgelig sådan, det foregår.

Vi mener ikke, der mangler noget i, at man kan tage sig den politiske kontrol med D.O.N.G., som man ønsker i folketinget.

Annelise Gottfredsen (KF):

Jeg vil gerne takke for de positive tilkendegivelser i forbindelse med dette beslutningsforslag, og jeg vil også takke andre, som ikke umiddelbart har kunnet slutte op om det, men som dog har set, at der var problemer, og som har ønsket i højere grad at imødekomme de ønsker, som forslagsstillerne har.

Man kan naturligvis godt spørge sig selv, hvorfor D.O.N.G. er blevet oprettet som et aktieselskab, om de virksomheder, der udøves af D.O.N.G., overhovedet er egnede til udøvelse gennem et aktieselskab eller i hvert fald et statsaktieselskab.

Givet er det i hvert fald, at selskabet figurerer som et af landets største aktieselskaber, og der vil løbe milliarder af statens kroner igennem dette selskab, hvis det da går med olieindvindingen sådan, som vi håber.

D.O.N.G. er jo i dag et moderselskab, som er hastigt ekspanderende. Det ene datterselskab skyder op efter det andet. Det er faktisk sådan – som der også er blevet redegjort for af andre ordførere – at D.O.N.G.s virksom-

hed aldrig har været afstukket ved en egentlig lovgivning. De eneretsbevillinger, som er meddelt til varetagelse af de nævnte opgaver, er egentlig meddelt i henhold til love, som synes at forudsætte, at bevillinger meddeles eksisterende specialfirmaer, således at den danske stats opgave forudsættes at være af tilsynsmæssig, kontrollerende art.

Det er netop her, uklarheden kommer frem, for ud over forretningsmæssige dispositioner varetager D.O.N.G. også andre ad hoc-opgaver på olie- og gasområdet. Men den kontrol, som er der – det må jeg fremhæve, som også andre ordførere har gjort, selv om ministeren ikke synes, at det er rigtigt – den kontrol, som er der over for finansielle og andre opgaver, når der er tale om egentlige statsvirksomheder, den gælder ikke for D.O.N.G.

Det siges også i et notat om de egentlige statsvirksomheders bevillingsretlige stilling, som er udarbejdet af rigsrevisionen og statsrevisorernes sekretariat. Her siges det:

»Statslig virksomhed af lignende karakter som den, statsvirksomhederne udøver, varetages endvidere af en lang række selskaber, institutioner m.v., der ikke er af egentlig statslig karakter. Det drejer sig f. eks. om offentlige og koncessionerede virksomheder, om telefonselskaberne, statsanstalten, Datacentralen, Danmarks Radio samt aktieselskaber, hvori staten ejer aktiekapitalen, f. eks. Aktieselskabet Øresund og D.O.N.G. A/S.

Det er karakteristisk for disse selskaber og institutioner, at de i princippet er finansielt selvforsynende, og at ledelsen indtager en meget selvstændig stilling også på det økonomiske område.

De står – i modsætning til § 2-virksomhederne – normalt helt uden for statens budget- og bevillingssystem, og deres dispositioner på det økonomiske område er heller ikke bundet af de statslige regler, f. eks. om indkøb eller løn- og personalenormeringer, lønftaler osv. Ved at henskyde aktiviteter, der hidtil har været henlagt til en statsinstitution eller statsvirksomhed, til f. eks. et statsaktieselskab reduceres de bevilgende myndigheders styring og kontrol med aktiviteten derfor betydeligt.«

Det er tanker, som ikke har været os fremmede, og som altså heller ikke er statsrevisionen fremmede.